

M.e.r.-beoordeling
Wijhe, Wengelerhoek – Fase 1

Status: Definitief

Oktober 2025

Onderwerp: M.e.r.-beoordeling Wijhe, Wengelerhoek – Fase 1
Auteur: BJZ.nu
Datum: Oktober 2025
Status: Definitief

1. INLEIDING

De voorliggende m.e.r.-beoordeling heeft betrekking de herontwikkeling van agrarische cultuurgrond ten zuiden van de kern Wijhe naar woongebied (hierna: plangebied). Naast de 50 sociale woningen en bestaande vrijstaande woning aan de Omloop 3 worden er 136 nieuwe woningen gerealiseerd.

De ontwikkeling wordt planologisch mogelijk gemaakt door een wijziging van het omgevingsplan. Vanuit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is een toets van de effecten van het plan op het milieu noodzakelijk. In dit document worden de milieueffecten van deze ontwikkeling beschouwd. Eerst wordt een nadere toelichting op de wetgeving omtrent de milieueffectrapportage gegeven.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) brengt het effect van een project op het milieu in beeld. De regelgeving voor de m.e.r. is te vinden in afdeling 16.4 van de Omgevingswet (Ow) en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit (Ob). In afdeling 16.4 van de Omgevingswet wordt onderscheid gemaakt in de plan-mer(beoordeling) (paragraaf 16.4.1) en de project-mer(beoordeling) (paragraaf 16.4.2). Uit bijlage V van het Ob kan worden bepaald of een project mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig is. In deze bijlage is een tabel opgenomen met vier kolommen:

- In kolom 1 staan de projecten opgesomd;
- In kolom 2 zijn de gevallen genoemd waarin een project-mer verplicht is;
- In kolom 3 staan de gevallen genoemd waarin de project-mer-beoordelingsplicht geldt;
- Tot slot bevat kolom 4 de besluiten waarvoor dan de mer-verplichtingen gelden. Het gaat dan om besluiten waarmee de toestemming voor het project wordt verleend.

Indien een plan (meestal een wijziging van het omgevingsplan) wordt opgesteld dat een kader vormt voor een project-mer-(beoordelings)plichtige projecten dan is een plan-mer aan de orde (artikel 16.36 lid 1 Ow). Ook is een plan-mer aan de orde als Voor plan/ programma een passende beoordeling voor natuur moet worden opgesteld zoals bedoeld in artikel 16.53c Ow (artikel 16.36 lid 2 Ow). Als een plan wordt gemaakt voor een klein gebied op lokaal niveau of het plan maakt een kleine wijziging mogelijk, kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling (artikel 16.36 lid 3 Ow) als uit de beoordeling blijkt dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten heeft.

Bij een plan-mer-beoordeling oordeelt het bevoegd gezag of er sprake is van een aanzienlijke milieugevolgen aan de hand van de criteria van bijlage II bij de smb-richtlijn (artikel 16.35 lid 5 Ow). Hiervoor worden de volgende instanties en bestuursorganen geraadpleegd:

- a. de bestuursorganen en instanties die op grond van een wettelijk voorschrift adviseren over de besluiten, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, waarvoor het plan of programma het kader vormt, en

- b. Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat, Onze Minister voor Natuur en Stikstof, Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of in plaats van de betrokken minister een door hem aangewezen bestuursorgaan.

Inhoudelijk mag de plan-mer-beoordeling echter gelijk zijn aan de project-mer-beoordeling (AbRS 19 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1054).

In dit geval is sprake van een wijziging van het omgevingsplan voor de herontwikkeling van agrarische cultuurgrond ten zuiden van de kern Wijhe naar woongebied. Concreet worden er 138 nieuwe woningen gerealiseerd. De wijziging van het omgevingsplan is kaderstellend voor een project-mer- (beoordelings)plichtige activiteit, namelijk het stedelijk ontwikkelingsproject. Aangezien sprake is van een klein gebied op lokaal niveau, kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling. Voorliggende aanmeldnotitie voorziet hierin.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de m.e.r.-beoordeling in op de mogelijke aanzienlijke milieueffecten als gevolg van het initiatief. Deze aanzienlijke milieueffecten worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt:

- De kenmerken van het project;
- De plaats van het project (ligging en samenhang met andere activiteiten (cumulatie));
- De kenmerken van de potentiële nadelige effecten voor het milieu die het project kan hebben.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn diverse partijen betrokken. De ontwikkeling is een particulier initiatief. Voor het vaststellen van het wijzigingsbesluit is de gemeenteraad van de gemeente Olst-Wijhe het bevoegd gezag. Daarnaast worden de provincie Overijssel, het waterschap Drents Overijsselse Delta en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal het concept wijzigingsbesluit in het kader van vooroverleg naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voorgenomen project beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de mogelijke milieueffecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt bij wijze van samenvatting de beoordeling gedaan van de omstandigheden van het voorgenomen project. Hierin wordt tevens de conclusie van de vormvrije m.e.r.-beoordeling beschreven.

2. KENMERKEN VAN HET VOorgenomen PROJECT

Dit hoofdstuk gaat in op de voorgenomen ontwikkeling, de projectlocatie en eventuele (samenhangende) ontwikkelingen in de omgeving waarmee rekening dient te worden gehouden.

Voorgenomen ontwikkeling

Om aan de woningbehoefte in de kern Wijhe te kunnen blijven voorzien, is het voornemen om de kern aan de zuidzijde uit te breiden ten behoeve van woningbouw. Daarnaast is het de wens om de 50 reeds vergunde en gerealiseerde flexwoningen permanent toe te staan. Aangezien de flexwoningen permanent worden toegestaan, vervalt het tijdelijke karakter. In de verdere motivering worden deze woningen dan ook aangeduid als sociale woningen.

Daarnaast wordt het erf in de noordoosthoek van het plangebied, ter hoogte van Omloop 3, herontwikkeld. Naast de 50 sociale woningen en bestaande vrijstaande woning aan de Omloop 3 worden er 136 nieuwe woningen gerealiseerd. In het programma wordt de bestaande woning aan de Omloop 3 buiten beschouwing gelaten. Concreet bestaat het programma van de nieuw te bouwen woningen uit:

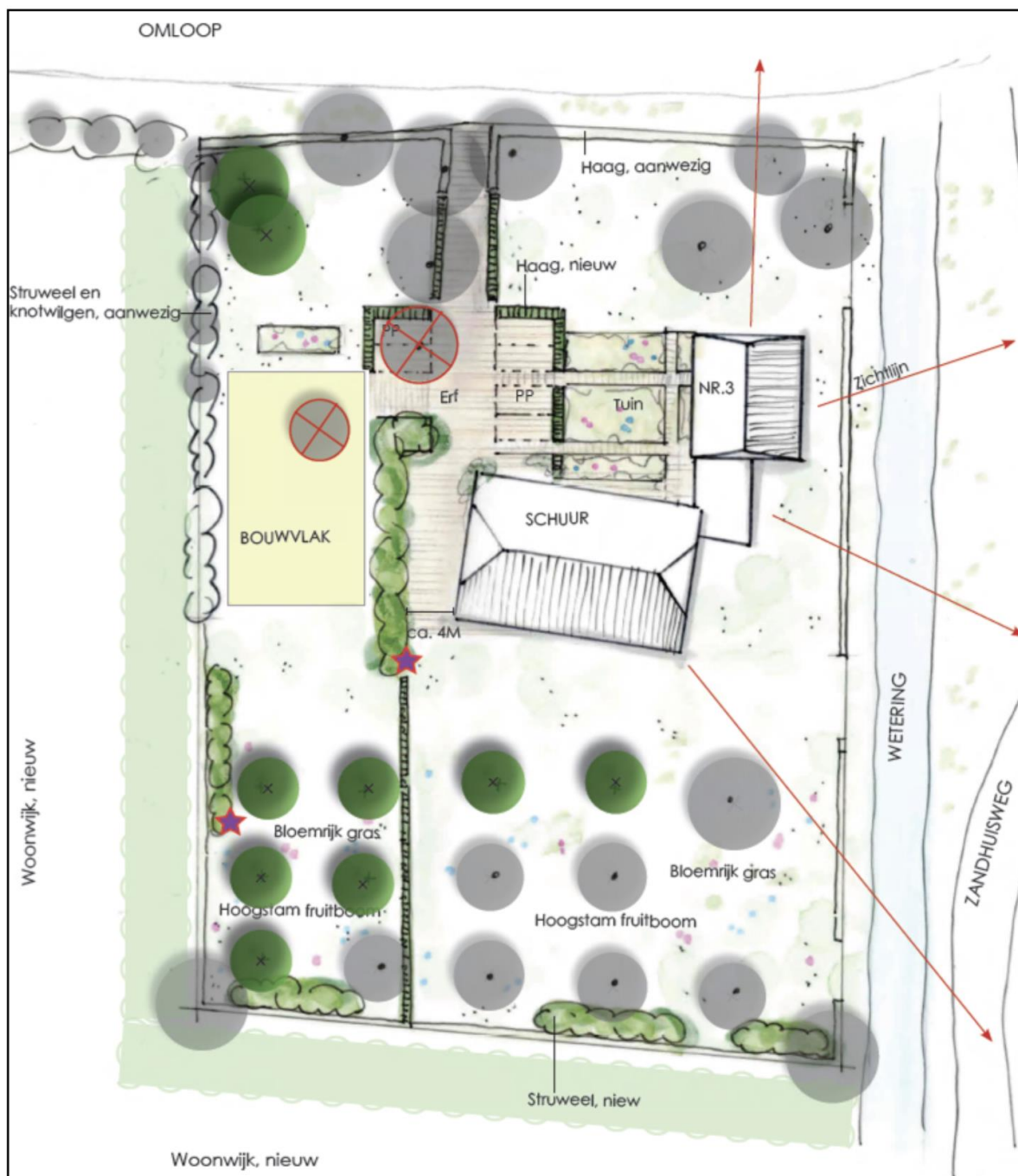
- Sociaal 32,3%
 - 50 sociale woningen (reeds gebouwd);
 - 10 rijwoningen;
- Betaalbaar 44,1%
 - 77 rijwoningen;
 - 5 rijwoningen levensloopbestendig;
- Duur 23,7%
 - 24 twee-onder-een-kap;
 - 8 vrijstaande woningen;
 - 12 vrije kavels.

Daarnaast wordt er een maatschappelijke voorziening gerealiseerd in het midden van het woongebied. Het dient een voorziening te worden ter bevordering van de sociale cohesie, de nader invulling is nog te bepalen. Daarnaast wordt er extra ontsluitingen en groenvoorziening aangelegd, evenals voorzieningen voor waterberging en speelvoorzieningen.

In afbeeldingen 1 en 2 is de beoogde situatie ter plaatse van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1 Beoogde situatie plangebied (Bron: SVP Architectuur en stedenbouw)

Afbeelding 2 Beoogde situatie plangebied (Bron: SON buro voor tuin- & landschapsonwerpen)

Locatiekenmerken

Het plangebied ligt ten zuiden van de kern Wijhe. Belangrijke ruimtelijke structuurdragers in de omgeving zijn de spoorlijn Deventer-Zwolle, de N337 en de IJssel.

Het plangebied wordt globaal begrensd door de Omloop, de spoorlijn en agrarische cultuurgronden. De Omloop vormt de noordgrens, de spoorlijn de oostgrens en landbouwgronden de overige grenzen. De ruimtelijk-functionele structuur bestaat hoofdzakelijk uit agrarische cultuurgronden in een open landschap. Ten noorden van de Omloop liggen sportvelden, het zwembad van Wijhe en woonwijk Noorder Koeslag.

Het plangebied zelf bestaat hoofdzakelijk uit agrarische cultuurgronden met enkele bestaande groenstructuren. Binnen het plangebied zijn 50 flexwoningen met bijbehorende voorzieningen aanwezig en tijdelijk vergund. Aan de Omloop 3 bevindt zich een woonerf met vrijstaande woning, bijgebouw en kapschuur.

Afbeelding 3 Ligging van het plangebied (Bron: plattekaart.nl, bewerkt)

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens het bouw- en woonrijp maken van de gronden is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zullen elektriciteit en water nodig zijn. De nieuw te bouwen woningen zullen gasloos gebouwd worden, conform de Wet Voortgang Energietransitie. De woningen zullen in de gebruiksfase leiden tot afvalstoffen (huisvuil, snoeiafval e.d.). Deze afvalstoffen zullen op de daarvoor van toepassing zijnde reglementen worden afgevoerd.

Verontreiniging en hinder

Tijdens de aanlegfase zal sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het plangebied. Het bouwverkeer zal via de Omloop worden ontsloten. Vanwege de ligging is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen.

In de gebruiksfase zullen ten gevolge van de activiteiten geen aanzienlijke milieueffecten plaatsvinden. In de gebruiksfase kan ten gevolge van de activiteiten sprake zijn enig hinder, waaronder het drukker worden van de ontsluitingswegen rondom het plangebied. Van onacceptabele negatieve effecten op het milieu en de omgeving is echter geen sprake. Woningen worden namelijk niet gezien als milieubelastende functies. Zoals in hoofdstuk 3 wordt geconstateerd is er geen sprake van een onevenredige aantasting van beschermende natuurgebieden (stikstof) en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën

De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd.

3. BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijk negatieve milieueffecten van het voorgenomen project relevant. Zoals in het vorige hoofdstuk al aangegeven heeft voorliggende m.e.r.-beoordeling betrekking op de herontwikkeling van agrarische cultuurgrond ten zuiden van de kern Wijhe naar woongebied. Naast de 50 sociale woningen en bestaande vrijstaande woning aan de Omloop 3 worden er 138 nieuwe woningen gerealiseerd.

Relevante milieuaspecten zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water, ecologie, waaronder ook specifiek de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In dit hoofdstuk worden de te verwachten (tijdelijke) effecten per aspect beschreven. Verder wordt ingegaan op tijdelijke hinder als gevolg van de ontwikkeling. Voor een aantal van deze aspecten zijn onderzoeken uitgevoerd. De conclusies van deze onderzoeken zijn samengevat in onderstaande alinea's.

Verkeer

Door Goudappel is een onderzoek uitgevoerd naar de verkeerseffecten van de woningbouwontwikkeling Wengelerhoek¹. Vermeldt wordt dat dit uitgevoerde verkeersonderzoek op basis van een woningbouwprogramma van 200 woningen is uitgevoerd. Het totale programma telt in totaal 188 woningen, waarbij er reeds 50 woningen reeds in gebruik en vergund zijn. Daarom is onderstaande berekening op basis van een worst-case scenario. Het opstellen van een nieuwe rapportage wordt niet nodig geacht. Hieronder worden de belangrijkste resultaten besproken.

Onderzoeksresultaten

- *Welke en hoeveel extra verkeersbewegingen zijn er te verwachten op de omliggende wegen bij de realisatie van de beoogde plannen?*

De modelresultaten laten zien dat de nieuwe woonwijk ongeveer 1.200 ritten per etmaal genereert. Deze ontsluiten op de nieuwe rotonde. Een groot deel rijdt via de Omloop van/naar het westen (de N337). Het andere deel rijdt via de Omloop van/naar het oosten (de N756).

- *Welke effecten heeft de verkeerstoename als gevolg van het plan op de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid op de omliggende wegen?*

Zoals de Omloop is ingericht heeft de weg een maximaal wenselijke intensiteit van minimaal 10.000 motorvoertuigen per etmaal. Dit betekent dat de Omloop het extra verkeer goed kan afwikkelen.

- *Komt er extra belasting op de Luitenant Andersonstraat?*

Op de lokale wegen ten noorden van de Omloop en de Luitenant Andersonstraat laat het model ook kleine toenames van verkeer te zien (tot 100 motorvoertuigen per etmaal). Deze toenames zijn dermate klein dat dit niet tot een verandering van de afwikkeling op deze wegen leidt.

- *Voldoet de voorgestelde ontsluiting met een rotonde ter hoogte van het kruispunt Omloop – De Lange Slagen?*

De voorgestelde enkelstrooksrotonde kan het verkeer goed en verkeersveilig verwerken. Zelfs in het scenario waarin de originele modelintensiteiten van en naar Wengelerhoek verdriedubbeld zijn, zijn de verliestijden nog erg laag.

- *Is de locatie optimaal?*

De meest optimale locatie voor de rotonde is om de rotonde richting het zuiden van het huidige kruispunt te plaatsen. Zo is de weg vanuit de tunnel naar de rotonde recht en is het zicht op de rotonde optimaal. Een rotonde op de huidige locatie van het kruispunt, met een kleine S-bocht in de weg richting de rotonde, levert ook een goede situatie met voldoende zicht op.

¹ Goudappel: Verkeerseffecten Wengelerhoek Wijhe (maart, 2023)

- *Hoe is de zichtbaarheid vanuit de tunnel?*

Vanaf de plek waar de weg op maaiveldniveau is, is de rotonde nog 100 meter weg. Dit is voldoende afstand om geen problemen met de zichtbaarheid van de rotonde vanaf de tunnel te verwachten. Door de S-bocht tussen de tunnel en de rotonde worden ook geen problemen met het zicht verwacht.

- *Is een tweede ontsluiting nodig, of alleen voor calamiteiten, en waar dan?*

Een tweede ontsluiting is alleen nodig in de vorm van een calamiteiten-ontsluiting. De beste locatie hiervoor is de plek waar al een tijdelijke ontsluiting op de Omloop wordt gemaakt voor de sociale woningen.

- *Welke ontsluitingen zijn nodig en heeft de rotonde/de Omloop voldoende capaciteit als in de toekomst de wijk wordt uitgebreid naar 500 woningen?*

Ook bij 500 woningen heeft de rotonde voldoende capaciteit, kan de Omloop de verkeersstromen goed afwikkelen en is er geen aanvullende ontsluiting nodig. Het is wel verstandig om in het plan voor de eerste 200 woningen rekening te houden met een logisch hoofdroute naar het eventueel aanvullende deel.

- *Zijn de voorzieningen voor fietsers richting bijvoorbeeld het centrum voldoende?*

Het plan sluit goed aan op de fietsroutes richting onder andere het centrum.

Het effect van het voorgenomen project op het aspect 'verkeer' wordt op neutraal ingeschaald, mits rekening wordt gehouden met het voorgestelde verkeersadvies.

Geluid

Woningen zijn niet opgenomen in de VNG-uitgave bedrijven en milieuzonering, omdat ze in beginsel niet aan te merken zijn als milieubelastende objecten. In voorliggend geval zal wel sprake zijn van enig geluid als gevolg van de woonfuncties (leefgeluiden). Voor dergelijke geluiden gelden echter geen normen. Gelet op de afstand van het plangebied ten opzichte van omliggende woningen zal dit verder niet voor belemmeringen zorgen.

Daarnaast zal de aanlegfase (de bouw van de woningen) gepaard gaan met de productie van geluid. Deze geluidproductie is tijdelijk van aard en zal zoveel mogelijk worden beperkt.

Geconcludeerd wordt dat het aspect 'geluid' niet leidt tot mogelijk aanzienlijke milieueffecten.

Luchtkwaliteit

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl. Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl. Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM10). Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt per saldo niet tot en verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering is het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet dan ook komen te vervallen.

De beoordeling van de luchtkwaliteit vindt niet overal plaats. Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO₂ en PM10 niet hoger is dan 1,2 µg/m³. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Motiveren dat het project binnen de getalsmatige grenzen van een aangewezen categorie blijft. Onder deze 'standaardgevallen NIBM' vallen kantoren, woonwijken en het telen van gewassen. Dit moet wel onder een bepaalde omvang blijven conform artikel 5.54 Bkl. Valt een project binnen de genoemde categorie, maar niet binnen de gestelde grenzen? Het is dan mogelijk om alsnog via detailberekeningen aannemelijk te maken dat de 3%-grens niet wordt overschreden.

- Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3%-grens niet overschrijdt. Veelal kan een kwalitatieve berekening met de NIBM-tool op een eenvoudige en snelle manier inzichtelijk maken of een project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Wanneer deze tool aangeeft dat er sprake is van een betekende mate, dan zijn aanvullende detailberekeningen nodig.

Beoordeling

Om te beoordelen of het voornemen 'niet in betekende mate' bijdraagt aan luchtverontreiniging is gebruik gemaakt van de NIBM-tool. Hierbij is gebruik gemaakt van de verkeersgeneratie zoals omschreven in paragraaf 5.12. Vermeldt wordt dat dit uitgevoerde verkeersonderzoek op basis van een woningbouwprogramma van 200 woningen is uitgevoerd. Het totale programma van de in dit TAM-omgevingsplan besloten telt in totaal 188 woningen, waarbij er reeds 50 woningen reeds in gebruik en vergund zijn. Daarom is onderstaande berekening op basis van een worst-case scenario. Voor het vrachtverkeer is met 5% gerekend. Aangezien het voornemen uitsluitend de functie 'wonen' betreft wordt verwacht dat het aantal vrachtverkeer in realiteit lager zal liggen. Het aandeel van vrachtverkeer in de aanlegfase is buiten beschouwing gelaten, omdat dit tijdelijk van aard is. Onderstaande tabel geeft de uitslag van de NIBM-tool weer.

In afbeelding 3 zijn de resultaten van deze worst-case berekening opgenomen.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2023			
Jaar van planrealisatie			2026
Extra verkeer als gevolg van het plan			
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)			1200
Aandeel vrachtverkeer			5,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³		1,09
	PM ₁₀ in µg/m ³		0,14
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³			1,2
Conclusie			
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekende-mate; geen nader onderzoek nodig			

Afbeelding 3 Uitsnede NIBM tool (Bron: <https://iplo.nl/thema/lucht/betekende-mate-bijdragen/nibm-tool/>)

Uit de berekening is gebleken dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekende mate bijdraagt. Er is dan ook geen nader onderzoek noodzakelijk. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op het aspect 'luchtkwaliteit' is neutraal als gevolg van de bijdrage.

Water

Door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling kan samengaan met effecten op de waterhuishouding. Het voorliggend gaat niet gepaard met negatieve effecten op de waterhuishouding, zoals hieronder wordt weergegeven per relevant wateraspect.

Wateroverlast

Er is geen sprake van wateroverlast. Daarnaast is er ruimte gemaakt voor wadi's waarmee overtollig water kan worden opgevangen.

Waterkwaliteit

Het plangebied bevindt zich niet binnen een grondwaterbeschermings-, intrek- of waterwingebied. Verder worden er geen uitlopende bouwmaterialen gebruikt om een goede kwaliteit van afstromend hemelwater te garanderen.

Riolering en Afvalwaterketen

Het afvalwater afkomstig van de nieuwe woningen wordt afgevoerd naar de RWZI door middel van een nieuwe aansluiting op de bestaande gemeentelijke riolering.

Het schoonhemelwater wordt zoveel mogelijk in het plangebied vastgehouden en met een overstort afgevoerd. Er worden wadi's en groenelementen in het plangebied toegevoegd.

Grondwaterbeheer

Binnen het plangebied zijn geen gevallen van grondwateroverlast bekend. De ontwikkeling is kleinschalig en zal weinig invloed hebben op het grondwater. Bij de bouw van de nieuwe woningen zal rekening worden gehouden met de grondwaterstanden en de benodigde verschillen in hoogten.

Het effect van het voorgenomen project op de waterhuishouding wordt op 'neutraal' ingeschaald.

Ecologie

In deze paragraaf komt aan de orde op welke wijze bij de activiteit rekening wordt gehouden met het aspect natuur. Het gaat hierbij in de eerste plaats om regels voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Voor deze aspecten zijn diverse regels opgenomen in het Bkl.

Gebiedsbescherming

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst de Natura 2000-gebieden aan. Op grond van artikel 2.43 Omgevingswet legt hij ook de instandhoudingsdoelstellingen vast. Dit gebeurt in een aanwijzingsbesluit.

Een ruimtelijk plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden vastgesteld indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

1. Alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden;
2. Het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
3. De noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

In afdeling 8.6 Bkl staat het beoordelingskader voor de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten. Dit is door middel van het aanvullingsspoor Natuur gebeurd.

Beoordeling

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op circa 600 meter van het plangebied.

Door BJZ.nu is hiervoor een stikstofberekening uit gevoerd². De belangrijkste onderzoeksresultaten worden hieronder besproken. Vermeldt wordt dat er in de stikstofberekening en effectenbeoordeling rekening is gehouden met 138 woningen. De ontwikkeling ziet toe op het realiseren van 138 woningen. De berekeningen kunnen dus als een worst-case scenario worden gezien.

Geconcludeerd wordt dat voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Stikstofdepositie met mogelijk significant negatief effect op Natura 2000-gebieden als gevolg van het voornemen is daarmee niet uit te sluiten. Geadviseerd wordt de gehanteerde uitgangspunten nader te onderzoeken. Daarnaast kan door middel van een effectbeoordeling worden beoordeeld of de berekende depositie tot significante negatieve gevolgen leidt voor de aanwezige stikstofgevoelige habitattypen.

Door Tuitert Natuuronderzoek is effectenbeoordeling uitgevoerd³. De belangrijkste resultaten worden hieronder besproken.

De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot significante gevolgen voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken of voor andere omliggende Natura 2000-gebieden i.r.t. het aspect stikstofdepositie.

² BJZ.nu: AERIUS-berekening Wijhe, Wengelerhoek (juni, 2025)

³ Tuitert Natuuronderzoek: Toetsing van mogelijke effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in het kader van de Omgevingswet (juni, 2025)

Als gevolg van het voorgenomen project is sprake van een verwaarloosbaar kleine toename aan stikstofdepositie (maximaal 0,01 mol N/ha/jr) plaats enkele overbelaste hexagonalen binnen habitatype H6510A. Uit de ecologische beoordeling blijkt dat bij een dergelijke verwaarloosbaar kleine toename aan stikstofdepositie geen sprake is van een zodanig merkbare verandering van de kwaliteit van habitattypen en/of leefgebieden van soorten, dat dit van invloed kan zijn op de omvang en verspreiding van vegetaties en populaties. Ook uitbreiding van het betreffende habitatype en leefgebied van de kwartelkoning waarvoor een uitbreidingsopgave geldt blijft mogelijk in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Rijntakken kunnen daarom op voorhand met zekerheid worden uitgesloten. De voorgenomen ontwikkeling is niet in strijd met de bepalingen uit artikel 5.1 van de Omgevingswet.

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien het feit dat sprake is van een ontwikkeling buiten het NNN en gezien de aard en omvang van dit plan wordt geconcludeerd dat er met de voorgenomen ontwikkeling geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Soortenbescherming

Onder de Omgevingswet zijn veel dier- en plantsoorten beschermd. De bescherming richt zich op soorten van Europees belang, die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, als om bepaalde soorten van nationaal belang. Soortenbescherming vindt plaats binnen en buiten het natuurnetwerk Nederland. Het kan de vorm hebben van wet- en regelgeving, maar ook van fysieke maatregelen die bescherming, vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren. Op grond van artikel 2.18 lid 1 sub f Omgevingswet zijn in beginsel de provincies hiervoor verantwoordelijk. Echter, ook decentrale overheden kunnen hierover actief beleid voeren. Hierbij kan worden gedacht aan het vaststellen van bijvoorbeeld een programma voor soortenbescherming. Door strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving nagegaan worden of:

- er soorten aanwezig zijn; en
- welke soorten dat zijn.

In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bepaald wanneer een vergunning nodig is.

Beoordeling

Door Natuurbank Overijssel is een quickscan natuurwaarden uitgevoerd ⁴. De onderzoeksresultaten van de quickscan flora en fauna worden hierna weergegeven in afbeelding 4.

⁴ Natuurbank Overijssel quickscan natuurwaarden (juni, 2025)

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Omgevingswet)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Voortplantings- en rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Art 11.54 lid 1a Bal	Geen grondgebonden zoogdieren opzettelijk doden
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Diverse soorten	Art. 11.37 lid 1b	Geen bezette nesten negatief beïnvloeden
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Mogelijk steenuil	Art. 11.37 lid 1b	Nader onderzoek steenuil uitvoeren
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Art. 11.37 lid 1a	Geen vogels opzettelijk doden
Vleermuizen	Verblijfplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; er wordt geen essentieel foerageergebied aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Amfibieën	Rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten	Art 11.54 lid 1a Bal	Geen amfibieën opzettelijk doden
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Rustplaats	Voortplantingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageergebied	Wettelijke consequenties	Nader onderzoek vereist	Omgevingsvergunning vereist
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood worden
Vogels	Ja	Ja	n.v.t.	Mogelijk steenuil	Ja	Ja	Mogelijk steenuil
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja	Nee	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij amfibieën opzettelijk gedood worden

Afbeelding 4 Uitkomsten quickscan flora en fauna (Bron: Natuurbank Overijssel)

Op basis hiervan is een nader onderzoek steenuil uitgevoerd⁵. Er zijn geen steenuilen vastgesteld op de ontwikkellocatie. Het vastgestelde territorium is vastgesteld ten zuidwesten van de beoogde ontwikkellocatie. Indien de uilen op het erf nestelen, nestelen deze uilen op minimaal 300-340 meter afstand van de ontwikkellocatie (afhankelijk van de feitelijke nestplaats).

Steenuilen hebben een klein territorium. De grootte is afhankelijk van de beschikbaarheid van voedsel gedurende het jaar en varieert tussen de 4 en 30 ha.

Gelet op de afstand tussen de ontwikkellocatie en het vastgestelde territorium, wordt uitgesloten dat de ontwikkellocatie tot functioneel leefgebied van steenuilen behoort. Er zijn met de warmtebeeldcamera ook geen steenuilen waargenomen in de cultuurgronden tussen het erf en de ontwikkellocatie.

⁵ Natuurbank Overijssel: nader onderzoek steenuil (oktober, 2025)

Er wordt geen nest- of rustplaats beschadigd of vernield en de functionaliteit van de nestplaats van steenuilen wordt niet aangetast. Er hoeft geen Omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

Cumulatie

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd.

In voorliggend geval zijn in de directe omgeving geen ruimtelijke ontwikkelingen gaande die belangrijke milieueffecten met zich meebrengen. Cumulatie is daarom niet aan de orde.

4. CONCLUSIE

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies van de hoofdstukken 2 en 3. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

1. De kenmerken van de activiteit;
2. De plaats van de activiteit;
3. De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
4. De kenmerken van de aanzienlijke milieueffecten die het project kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voorgenomen project betreft het realiseren van 81 woningen in Wesepe. Bij de kenmerken van de activiteit dient in het bijzonder in overweging te worden genoemd:

- De omvang van het project;
- Hinder.

Omvang

Met een omvang van 86 woningen (waarvan er al 50 gerealiseerd zijn) betreft het een ontwikkeling die ruim beneden de gevallen/drempelwaarden van de plan m.e.r.-plicht blijft. De ontwikkeling is relatief gering in omvang.

Hinder

Tijdens de uitvoering van het voorgenomen project kunnen flora en fauna hinder ondervinden van de (bouw)werkzaamheden. Geconstateerd is dat de hinder voor omwonenden slechts tijdelijk is. Uit de toetsing van mogelijke effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in het kader van de Omgevingswet is gebleken dat de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming.

Plaats van de activiteit

Het plangebied ligt geheel binnen het grondgebied van de gemeente Olst-Wijhe. De voorgenomen activiteit is niet gelegen in beschermd gebied in het kader van natuur of waterhuishouding en er zijn geen waardevolle groenstructuren aanwezig.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het plangebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de aanzienlijke milieueffecten

Voor de beoordeling van eventuele aanzienlijke milieueffecten van het voorgenomen project moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water en stikstof geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt. De ontwikkeling gaat ten slotte gepaard met tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Maatregelen ter vermindering van potentiële effecten (samenvattend)

Milieueffecten van de ontwikkeling van het plangebied kunnen niet geheel worden voorkomen. De mate waarin de milieueffecten optreden kan wel gemitigeerd worden. De milieueffecten zijn zodanig ingeschat dat maatregelen niet noodzakelijk worden geacht.

Conclusie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-MER noodzakelijk maakt.